

ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ
A PARA-JURIȘTILOR DIN MOLDOVA

RAPORT DE ACTIVITATE ANPM

 <https://www.facebook.com/ANPMDL>

 info.anpm@gmail.com

www.parajurist.md

2
0
2
3

CUPRINS:

01 Cine suntem?

02 Misiunea

03 Obiective strategice

04 Proiecte

05 Raport financiar

01

Cine suntem?

Asociația Națională a Para-juriștilor din Moldova (**ANPM**) este organizația neguvernamentală, apolitică nonprofit a para-juriștilor din Moldova.

02

Misiunea:

Asociația promovează și se conduce de principiile acordării asistenței juridice garantate de stat egalitatea în drepturi a tuturor persoanelor care beneficiază de ea, competenței persoanelor care o acordă, calității, eficienței serviciilor acordate, confidențialității și inadmisibilității conflictului de interese.

SCOPURILE ASOCIAȚIEI

- Asigurarea de către stat a accesului la servicii juridice eficiente fiecărei persoane, în condiții egale;
- Ridicarea nivelului conștiinței juridice a populației;
- Facilitarea accesului la justiție prin acordarea asistenței juridice primare cât mai accesibilă membrilor comunității;
- Promovarea drepturilor omului, drepturilor copiilor și eliminarea discriminării;
- Sporirea accesului la justiție, transparenței administrative și implicarea cetățenilor în procesul decizional.

Parajuriștii dezvoltă cultura juridică a oamenilor

Profesia de para-jurist este una relativ nouă pentru Republica Moldova, doar de vreo 3 ani cu acte în regulă și de vreo 13 de când a fost lansată această activitate ca un proiect-pilot.

Para-juriștii sunt angajați de către **Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat** și responsabilitatea lor este consultarea juridică primară a comunității din care ei fac parte. Și asta înseamnă nu doar oferirea de informații și orientarea către organele competente atunci când persoana are o problemă, dar, mai ales, educarea juridică a oamenilor.

Conform **Legii nr. 198 cu privire la asistența juridică garantată de stat**, para-juristul este persoana care deține studii juridice incomplete sau studii superioare în orice alt domeniu, se bucură de stimă din partea comunității și, în urma unei instruirii specializate și încheierii unui contract de prestări servicii cu Consiliul Național de Asistență Juridică Garantată de Stat (CNAJGS), prestează asistență juridică primară în localitatea în care locuiește. Deja paraj-uristul este o profesie indicată în Registrul profesiilor, de trei ani para-juristul este o profesie.

OBIECTIVELE STRATEGICE

03

- **Consolidarea cunoștințelor juridice și dezvoltarea capacităților para-juriștilor**

REZULTATE:

- În anul 2023 ANPM a continuat să desfășoare activități bazate pe creșterea nivelului de dezvoltare a para-juriștilor pentru prestarea serviciilor juridice primare.

Pe parcursul acestui an au fost organizate 3 instruirii în domeniul juridic a membrilor ANPM, în cadrul proiectului: „Consolidarea accesului la justiție prin abilitarea refugiaților din Republica Moldova”, implementat de către Programul Națiunilor Unite de Dezvoltare în RM, la care au participat în jur de 121 de persoane.

Para-juriștii și membrii ANPM au fost instruiți cu privire la procedura de oferire a statutului de refugiat, despre cadrul legal aplicabil privind regimul de ședere a cetățenilor străini pe teritoriul RM, mecanismul de protecție temporală a refugiaților, precum și despre sancțiunile aplicabile privind încălcarea regimului de ședere pe teritoriul Republicii Moldova.

- Para-juriștii au obținut acces gratuit la platforma de instruire www.elearning.gov.md, cu dreptul de a crea și testa modulele de instruire on-line.

- **Consolidarea imaginii ANPM și activității para-juriștilor**

REZULTATE:

1. Pe pagina de facebook a ANPM au fost efectuate peste 50 de postări, care au reflectat activitatea ANPM și serviciile para-juriștilor. Postările au fost vizionate de peste 30 000 de urmăritori, au fost înregistrate peste 2000 de accesări a postărilor și peste 1000 de reacții, comentarii și distribuiri.
2. Pe platforma www.parajurist.md au fost oferite pe parcursul anului 2023 - 6425 de consultații. Postările au fost vizionate de 13.098.037 de urmăritori.
3. Participarea la emisiuni radio/TV, publicații în ziare/reviste.

„Cu regret, refugiații trec prin diferite provocări, de la discriminare, incitare la ură, pînă la alte forme grave de încălcare a drepturilor lor. Instruirea în domeniul drepturilor refugiaților, solicitanților de azil și a comunităților-gazdă mă va ajuta să le ofer servicii consolidate de asistență juridică primară, pentru ca drepturile acestora să fie mai protejate.”

Maria Zugravu, para-juristă
or. Criuleni

PARAJURISTA MARIA ZUGRAVU: „UN PARAJURIST MEREU SE DEZVOLTĂ PERSONAL ȘI PROFESIONAL PENTRU A ASIGURA CALITATEA ÎNALTĂ A SERVICIULUI PRESTAT”

- Doamna Maria Zugravu a devenit parajuristă în anul 2016 și este membră a Consiliului de Administrare a Asociației Naționale a Parajuriștilor din Moldova (www.parajurist.md). Acordarea asistenței juridice persoanelor din categoriile vulnerabile este scopul activității doamnei Zugravu în calitate de parajuristă, mediatoare, dar și președintă a asociației „Centrul de Justiție Socială ECHITATE”, care promovează principiile justiției sociale. La fel, doamna Maria Zugravu este membră a Platformei de Dialog pentru Accesul la Justiție (PDAJ) din Criuleni.

PARAJURISTA VIORICA CHIRNICINȚI:

- Ana din satul Logănești, raionul Hâncești, și-a rezolvat o problemă mai simplă. Avem mare noroc că avem parajurist în sat. Și e important că „serviciul e fără plată”, spune femeia, mulțumită că deja a primit ajutorul de șomaj.
- Cea care a ajutat-o pe Ana este parajurista Viorica Chirnicinți. Fiind de profesie asistentă socială, din anul 2010 Viorica oferă și servicii de parajurist. În toată această perioadă, a ajutat sute de oameni din Logănești și din localitățile megieșe, devenind omul de încredere al comunității. A oferit consultanță pe diverse probleme juridice, legate de moștenire, violență în familie, divorț ș.a.

„Calitatea serviciilor de asistență juridică primară este condiționată de dezvoltarea profesională a para-juriștilor. Instruirea în domeniul drepturilor refugiaților, solicitanților de azil și a comunităților-gazdă va aduce o plus valoare ajutorului juridic oferit refugiaților.”

**Eugenia Mocanu, para-juristă
com. Țiganca, r. Cantemir**

„Noi nu putem înțelege pe deplin dificultățile prin care trece o persoană refugiată, dar cu siguranță o putem ajuta prin a manifesta empatie, prin a o informa și prin a-i oferi ajutor juridic primar sau a o direcționa spre instituțiile competente.

Instruirea în domeniul drepturilor refugiaților, solicitanților de azil și a comunităților-gazdă va avea un impact pozitiv în viața refugiaților și a oamenilor din comunitatea mea”.

**Veronica Li-Șui-Cean, para-juristă
com. Cărpineni, r. Hîncești**

EXPERT
FORUM

PUBLICAȚIA FĂCUTA PE EXPERTFORUM.RO

Expert Forum, alături de Asociația Studenților din București Romi Terni Godi și Asociația Națională a Parajuriștilor din Moldova au pilotat în perioada mai 2021 – decembrie 2023 conceptul de parajurist comunitar în 10 comunități din România, inspirat de modelul implementat cu succes de Republica Moldova.

Proiectul pilot a demonstrat că activitatea parajuriștilor este esențială în Republica Moldova pentru creșterea culturii juridice a oamenilor, pentru consolidarea cunoștințelor acestora în privința drepturilor lor și a mijloacelor prin care le pot revendica, dar și pentru facilitarea implicării membrilor comunității în procesele decizionale și a dezvoltării la nivel comunitar.

Expert Forum, alături de Asociația Studenților din București Romi Terni Godi și Asociația Națională a Parajuriștilor din Moldova, au pilotat modelul parajuristului comunitar în România în 2023.

- **Sprijin pentru persoanele vulnerabile, adaptarea la necesitățile refugiaților**

Reieșind din contextul că Republica Moldova de 2 ani găzduiește refugiații veniți din Ucraina, Asociația Națională a Para-juriștilor din Moldova a fost alături și a sprijinit refugiații și persoanele vulnerabile. Cîțiva para-juriști, membri ai ANPM au fost contactați de diverse organizații pentru acordarea asistenței juridice primare.

Aspectele juridice nu sunt unicele probleme cu care se adresează refugiații către para-juriști. Discriminarea pe criterii etnice sau naționale, accesul limitat la resurse și lipsa actelor de identitate sunt doar câteva dintre problemele cu care se confruntă unii refugiați.

Para-juriștii au lucrat și cu refugiații vulnerabili, cu persoane de etnie romă, însă au fost și persoane care nu aveau acte de identitate deloc. În câteva cazuri, refugiații aveau doar acte din Uniunea Sovietică, demult invalide, pentru care legislația noastră nu prevede vreo procedură legală. Toți acești oameni, însă, au venit în căutare de suport și doreau să obțină un statut social care să le ofere protecție.

REZULTATE

- Au fost evaluate necesitățile refugiaților și ale solicitanților de azil privind accesul la servicii juridice și la alte servicii publice;

- Curriculumul de formare al parajuristului a fost completat cu un modul special care abordează drepturile refugiaților, ale solicitanților de azil și ale comunităților-gazdă și a fost încărcat pe platforma de învățare online <https://mlearn.gov.md/>;

- 40 de parajuriști membri ai Asociației Naționale a Parajuriștilor din Moldova și-au îmbunătățit cunoștințele despre regimul de intrare și ieșire a refugiaților pe/din teritoriul Republicii Moldova, solicitarea statutului de refugiat în Republica Moldova, accesul la asistență medicală, de la cea primară la cea specializată, precum și cea specifică pentru categoriile vulnerabile și alte aspecte relevante pentru acordarea asistenței juridice primare în situații de criză;

04

PROIECTE IMPLIMENTATE

- **Consolidarea accesului la justiție prin abilitarea refugiaților din Republica Moldova, implementat de către Programul Națiunilor Unite de Dezvoltare în RM**

Au fost elaborate trei videoclipuri referitor la drepturile refugiaților/solicitanților de azil, mecanismele de protecție și alte aspecte relevante pentru acordarea asistenței juridice primare în situații de criză.

În plus, pentru a valorifica echilibrul financiar existent, au fost dezvoltate două videoclipuri suplimentare în același format. Tot conținutul informativ și video a fost încărcat pe platforma de e-learning a para-juristului:

<https://mlearn.gov.md/enrol/index.php?id=40>

De asemenea, au fost organizate două training-uri pentru rețeaua națională de para-juriști: unul off-line și unul on-line.

PROIECTE IMPLIMENTATE

- Creșterea capacității comunităților române din România prin intermediul para-juriștilor comunitari, finanțat de granturile SEE și Norvegiene

MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE

Iceland **Norway**
Liechtenstein **Norway**
Norway grants **grants**

RAPORTUL FINANCIAR

- Grant de **11700 euro** în cadrul proiectului: Creșterea capacității comunităților rome din România prin intermediul para-juriștilor comunitari, finanțat de granturile SEE și Norvegiene;
- Grant **9607 dolari** în cadrul proiectului: Consolidarea accesului la justiție prin abilitarea refugiaților din Republica Moldova, implementat de către Programul Națiunilor Unite de Dezvoltare în RM;
- Desemnarea procentuală – **138,06 lei**;
- Cotizații – **3360 lei**.

MULȚUMIRI:

- Ne este o adevărată plăcere să vă adresăm cele mai sincere mulțumiri tuturor partenerilor și membrilor asociației pentru colaborarea și sprijinul constant acordat în decursul acestui an extraordinar. Cu ajutorul dumneavoastră, am reușit să atingem noi înălțimi și să ne îndeplinim obiectivele stabilite.
- Raportul anual pe care vi-l prezentăm reflectă angajamentul și eforturile comune ale echipei noastre și ale dumneavoastră, partenerilor noștri de încredere. Fiecare pagină reprezintă o poveste a succesului nostru comun, a inovației și a realizărilor pe care le-am obținut împreună.
- Contribuția dumneavoastră ne-a inspirat să depășim obstacolele și să ne dezvoltăm într-un mod sustenabil și inovator. Fără sprijinul și colaborarea dumneavoastră constantă, nu am fi putut să progresăm și să creștem în această măsură.
- Vă mulțumim că ați fost alături de noi, sunteți fundamentul succesului nostru și apreciem profund relația noastră de lungă durată. Încă o dată, vă mulțumim pentru susținerea și dedicarea dumneavoastră. Apreciam în mod sincer contribuția pe care o aduceți la succesul nostru și suntem recunoscători pentru încrederea pe care ne-o acordați.

Cu cele mai bune urări și recunoștință!